การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามูลเหตุภาวะหนี้สินและ ความต้องการในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา ในโครงการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู และ เปรียบเทียบความต้องการในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครู โดยจำแนกตามเพศ อายุ อายุราชการ และระดับเงินเดือน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ประชากรที่ศึกษาได้แก่ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ได้รับการอนุมัติให้กู้ยืมเงินโครงการเงินทุน หมุนเวียน ในปีงบประมาณ 2544, 2545 และ 2546 จำนวน 164 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ สถิติหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ ANOVA ประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC[↑]

ผลการวิจัย พบว่า มูลเหตุสำคัญที่ทำให้ข้าราชการครูเป็นหนี้ เพื่อซื้อหรือสร้างที่อยู่อาศัย นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซื้อหรือผ่อนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ลงทุนทำอาชีพเสริม ตามลำดับ ภาวะหนี้สินของข้าราชการครูอยู่ในภาวะหนี้ปกติที่ต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งแหล่งหนี้ ที่สำคัญตามลำดับคือ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู โครงการพัฒนาชีวิตครู ชนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ หนี้นอกระบบ และโครงการเงินทุนหมุนเวียนเป็นลำดับสุดท้าย และข้าราชการครูมีความ ต้องการในการแก้ไขปัญหาหนี้สินด้านจัดหารายได้เสริม ด้านพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู ด้านลดภาวะหนี้สิน ด้านส่งเสริมสวัสดิการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ข้าราชการครูเพศชายและ เพศหญิง ข้าราชการครูที่มีอายุ อายุราชการ และระดับเงินเดือนแตกต่างกันมีความต้องการ ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินไม่แตกต่างกัน

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 114 หน้า)

2/1:402 pr.

_____ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

The objectives of this research were to study a cause of teachers' being in debt and requirement of debt problem solution of teachers civil service within jurisdiction of Office of the Vocational Education Commission, who joined the Revolving Fund for Debt Problem Solution Project, and to compare the teachers' requirement of debt problem solution; to be classified by gender, age, term of government service, and salary level.

The instrument used in this research were questionnaires. The population group of 164 teachers was selected from the teachers within jurisdiction of Office of the Vocational Education Commission, who applied for and were permitted loans from the Revolving Fund for Teachers' Debt Problem Solution Project in the fiscal years of 2001, 2002, and 2003. The data were analyzed by means of statistics to find out percentage, standard deviation, t-test, and ANOVA, and processed through SPSS/PC program.

The findings showed that a significant cause that motivated the teachers to be in debt was their needs to buy or construct a house, support their living, buy a car or a motorcycle in installments, or invest in a sideline, respectively. A status of the teachers' debt was at a normal level, that needed assistance from significant loan sources such as, the Teacher's Savings Co-operative, the Teacher Development Project, commercial banks, non-formal loans, and finally, the Revolving Fund Project. The teachers' needs of the debt problem solution, particulary related to the income from part-time earnings, teacher career development, debt burden lightening, and welfare promoting were at a high level. The male and female teachers, as well as the teachers, of different age and term of government service and also receiving different salaries had a similar requirement of teachers' debt problem solution.

(Total 114 pages)